

યુગાન્ડા પ્રજાસત્તાક અને મોઝામ્બિક પ્રજાસત્તાકની વિદેશ મંત્રીની મુલાકાત (એપ્રિલ 10-15, 2023)

15 એપ્રિલ, 2023

વિદેશ મંત્રી, ડૉ. એસ. જયશંકરે 10-15 એપ્રિલ 2023 દરમિયાન યુગાન્ડા પ્રજાસત્તાક અને મોઝામ્બિક પ્રજાસત્તાકની સત્તાવાર મુલાકાત લીધી હતી. તેમણે 13 એપ્રિલ 2023ના રોજ અદીસ અબાબા, ઇથોપિયામાં સંક્ષિપ્ત વિરામ પણ લીધો હતો.

2. યુગાન્ડા : EAM એ 10-12 એપ્રિલ 2023 દરમિયાન યુગાન્ડાની મુલાકાત લીધી. કમ્પાલામાં, EAMએ રાષ્ટ્રપતિ મહામહિમ શ્રી યોવેરી મુસેવેની સાથે મુલાકાત કરી, અને તેમના સમકક્ષ, યુગાન્ડાના વિદેશ મંત્રી, HE જનરલ જેજે ઓડોંગો સાથે વ્યાપક ચર્ચા કરી, જેમાં વિવિધ મુદ્દાઓ આવરી લીધા. યુગાન્ડાના જળ અને પર્યાવરણ મંત્રી સાથે EAMએ ઔપચારિક રીતે EXIM બેંક દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ પ્રોજેક્ટ શરૂ કર્યો જે યુગાન્ડાના 20 જિલ્લાઓમાં અડધા મિલિયન લોકોને પીવાનું પાણી પૂરું પાડશે. તેમણે યુગાન્ડા સાથે સંસદીય સહકાર અને ભારતની વિકાસ ભાગીદારી અંગે મંતવ્યોનું આદાન-પ્રદાન કરવા ભારતીય બાબતોના 25-સભ્ય સંસદીય મંચ સાથે પણ બેઠક કરી હતી.

3. નાયબ વડા પ્રધાન શ્રીમતી લુક્રિયા નાકાડામા, સંરક્ષણ પ્રધાન શ્રી વિન્સેન્ટ સેમ્પિજા અને વિદેશ પ્રધાન HE જનરલ જેજે ઓડોંગો દ્વારા હાજરી આપતા એક સીમાચિહ્ન કાર્યક્રમમાં, EAM એ નેશનલ ફોરેન્સિક સાયન્સ યુનિવર્સિટી (NFSU) ના પ્રથમ વિદેશી કેમ્પસનું ઉદ્ઘાટન કર્યું) જીજા, યુગાન્ડામાં. કેમ્પસ, હાલમાં ટ્રાન્ઝિટ બિલ્ડિંગમાં સ્થિત છે, તરત જ વર્ગો શરૂ કરશે. EAM એ જિજામાં NFSU ના કાયમી કેમ્પસની સ્થાપના માટે ભારત સરકાર અને યુગાન્ડા સરકાર વચ્ચે એક એમઓયુ પર પણ હસ્તાક્ષર કર્યા હતા. જિજામાં તેમણે મહાત્મા ગાંધીની પ્રતિમાને પણ શ્રદ્ધાંજલિ આપી હતી. આ સ્થળ તે સ્થળને ચિહ્નિત કરે છે જ્યાં 1948 માં નાઇલ નદીમાં મહાત્મા ગાંધીની રાખનું વિસર્જન કરવામાં આવ્યું હતું.

4. EAM એ યુગાન્ડાના ભારતીય સમુદાય સાથે પણ વાર્તાલાપ કર્યો અને ભારતીય વ્યાપાર મંચને સંબોધિત કર્યું, જેમાં વેપાર, ઉદ્યોગ અને સહકારી મંત્રી એચ.ઇ. શ્રી Mwebesa ફાન્સિસ. EAM એ વારાણસીમાં તુલસી ઘાટના પુનઃસંગ્રહ માટે યુગાન્ડાના ભારતીય સમુદાય દ્વારા ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ પ્રોજેક્ટ પણ ઔપચારિક રીતે શરૂ કર્યો. EAMએ કમ્પાલામાં સ્વામિનારાયણ મંદિરની પણ મુલાકાત લીધી હતી.

5. ઇથોપિયા: ઇથોપિયા દ્વારા પરિવહન દરમિયાન, EAM તેમની ઓફિસમાં ડેપ્યુટી પીએમ અને વિદેશ મંત્રી શ્રી ડેમેકે મેકોનેન સાથે મળ્યા. યુએન સંબંધિત મુદ્દાઓ સહિત દ્વિપક્ષીય, પ્રાદેશિક અને બહુપક્ષીય મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

6. મોઝામ્બિક: EAM એ 13-15 એપ્રિલ 2023 દરમિયાન મોઝામ્બિકની મુલાકાત લીધી. 2010 પછી ભારતના વિદેશ મંત્રીની મોઝામ્બિકની આ પ્રથમ મુલાકાત હતી. મુલાકાત દરમિયાન તેમણે રાષ્ટ્રપતિ મહામહિમ શ્રી ફિલિપ જેકિન્ટો ન્યુસી સાથે મુલાકાત કરી, જેની સહ-અધ્યક્ષતા 5 મી. તેમના સમકક્ષ મોઝામ્બિકન વિદેશ મંત્રી એચ.એમ. વેરોનિકા મકામો ડલ્હોવો સાથે સંયુક્ત આયોગની બેઠક,

પરિવહન અને સંચાર મંત્રી અને મોઝામ્બિક સરકારના આરોગ્ય મંત્રીને મળ્યા. આ બેઠકોમાં દ્વિપક્ષીય, પ્રાદેશિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય મુદ્દાઓ સહિતના વિષયોની વિશાળ શ્રેણી આવરી લેવામાં આવી હતી. યુએન સહિત બહુપક્ષીય મંચોમાં સહકાર સંબંધિત મુદ્દાઓ પર પણ ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.

7. મુલાકાત દરમિયાન, EAM એ ટ્રેનમાં પરિવહન અને સંદેશાવ્યવહાર મંત્રી સાથે ટ્રેનની સવારી લીધી જે મોઝામ્બિક દ્વારા ભારતીય ભંડોળની લાઇન ઓફ ક્રેડિટ (LoC) હેઠળ પ્રાપ્ત કરવામાં આવી છે. રેલ્વે ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર મોઝામ્બિકમાં ઉપલબ્ધ હાલની સુવિધાઓમાં વધારો કરશે અને લોકોને પરિવહનના સરળ માધ્યમો પ્રદાન કરશે. તેમણે બુઝી નદી પર સ્થિત એક પુલનું વર્ચ્યુઅલ રીટે ઉદ્ઘાટન પણ કર્યું, જે ભારત સરકારની એલઓસી હેઠળ બનાવવામાં આવી રહેલા 132 કિલોમીટર લાંબા રસ્તાનો એક ભાગ છે. મોઝામ્બિકન આરોગ્ય મંત્રી સાથે EAMએ, રસી ભરવા અને સમાપ્ત કરવા અને વિવિધ દવાઓના ઉત્પાદન માટે ભારતમાંથી ટેક્નોલોજીના ટ્રાન્સફર સાથે બનેલી ફાર્માસ્યુટિકલ મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપનીની મુલાકાત લીધી.

8. EAM એ માપુટોમાં રહેતા વાઇબ્રન્ટ ભારતીય સમુદાય સાથે પણ વાતચીત કરી હતી. મુલાકાત દરમિયાન તેમણે રાજધાનીથી લગભગ 80 કિલોમીટર દૂર આવેલા માપુટોના શિવ મંદિર અને સાલામંગામાં 110 વર્ષ જૂના રામ મંદિરમાં પણ પ્રાર્થના કરી હતી.

9. આ મુલાકાતે આ દેશો સાથે ઉચ્ચ સ્તરીય આદાનપ્રદાનની તક પૂરી પાડી અને ભારતને તેમની સાથેના મૈત્રીના મજબૂત બંધનને વધુ મજબૂત બનાવ્યું.

નવી દિલ્હી

15 એપ્રિલ, 2023